

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för språk och litteratur

1SSÄ02 Svenska som andraspråk I – inriktning mot arbete i
gymnasieskolan, 30 högskolepoäng

Swedish as a second language I – for upper secondary school
teachers, 30 credits

Huvudområde

Svenska som andraspråk

Ämnesgrupp

Svenska som andraspråk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för språk och litteratur 2011-05-02

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2011

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Engelska B, Samhällskunskap A eller Samhällskunskap
1b / 1a1 +1a2.

Förväntade studieresultat

Gemensamma förväntade studieresultat:

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- urskilja och redogöra för grundläggande drag i lärarprofessionen i förhållande till ämnet och ämnets didaktik
- identifiera och formulera ämnesdidaktiska frågeställningar i relation till de verksamhetsområden utbildningen förbereder för.

I övrigt gäller de förväntade studieresultaten enligt nedan.

Delkurs 1. Migration och kulturmöte, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för orsaker till och effekter av migration och specifikt om invandringen till Sverige, framför allt efter andra världskriget

- redogöra för den svenska invandrings- och invandrar/integrationspolitikens förändringar ur ett historiskt och samtida perspektiv
- redogöra för hur kulturella och religiösa yttringar styr individens sätt att leva, reflektera och fungera i samhället.

Delkurs 2. Språk, språkinläring och andraspråksundervisning 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för hur andraspråksinläring i jämförelse med ett förstaspråk går till
- redogöra för grundläggande begrepp inom andraspråksforskningen
- redovisa för aktuell svensk och utländsk andraspråksforskning
- redogöra för hur undervisningen i svenska som andraspråk kan utformas.

Delkurs 3. Grammatik och semantik i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- analysera den moderna svenskans grammatiska struktur i ett andraspråksperspektiv med avseende på ordklasser, ordböjning och syntax
- tillämpa dessa kunskaper genom att göra enklare grammatiska analyser och beskrivningar av andraspråkinlärares muntliga och skriftliga produktion.

Delkurs 4. Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för grunderna i svensk fonetik
- redogöra för svenskans ljudstruktur och prosodi i ett kontrastivt perspektiv
- identifiera och problematisera andraspråksinläringens didaktik i uttalspedagogiska frågor.

Innehåll

Övergripande innehåll

Kursen lägger grunden till ett vetenskapligt förhållningssätt och utgör en introduktion till lärarprofessionen i ämnet. Didaktisk teori som behandlas under kursen kopplas ihop med skolans verksamhet genom fältstudiedagar. På motsvarande sätt illustrerar problemställningar uppkomna genom fältstudiedagarna centrala moment i den didaktiska teori som behandlas. Kursen behandlar centrala kunskapsområden inom ämnet svenska som andraspråk: migration, andraspråksinläring, grammatik och fonetik.

Delkurs 1. Migration och kulturmöte, 7,5 hp

I kursen läggs stor vikt vid kunskap om och förståelse för människors olika livsvillkor. Vidare behandlas olika kulturmönster och deras betydelse för kommunikationen i ett mångkulturellt samhälle samt betydelsen av såväl etnisk som religiös grupptillhörighet för individers identitetsutveckling. Svensk invandringspolitik och integrationspolitik under efterkrigstiden och fram till nutid studeras. Härvid diskuteras orsaker till migration samt dess politiska, juridiska, ekonomiska och sociala effekter. Lagstiftning och beslutsfattande myndigheters roll belyses i ett historiskt och samtida perspektiv. I kursen läses ett antal skönlitterära verk som speglar migration och flyktingskap.

Delkurs 2. Språk, språkinläring och andraspråksundervisning, 7,5 hp

I delkursen utvecklar de studerande grundläggande kunskaper om språk, språkutveckling och språkinläring ur ett andraspråksperspektiv. I kursen behandlas flerspråkighet och språkets betydelse för individen samt sociolingvistiska och sociokulturella perspektiv på andraspråksanvändning. Delkursen ger också en introduktion till andraspråksundervisningens didaktik. Olika undervisningsformer och arbetssätt belyses

med utgångspunkt i gällande styrdokument.

Delkurs 3. Grammatik och semantik i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Kursen ger grundläggande kunskaper om grammatik och semantik med betoning på ett andraspråksperspektiv. Genom praktiska övningar tränas studenternas förmåga att förstå andraspråkslevernans språkutveckling.

Delkurs 4. Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

I kursen utvecklar de studerande grundläggande teoretiska och praktiska kunskaper i allmän fonetik. Huvudvikten läggs vid ljudenheternas produktion och perception. Svenskans ljudstruktur (prosodi och fonologi) jämförs med olika invandrarspråks. Betoning läggs också på didaktiska perspektiv på specifika svårigheter i svenskans uttal.

Undervisningsformer

Undervisningen ges i form av föreläsningar, gruppdiskussioner samt obligatoriska seminarieövningar.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Examinationer sker genom skriftliga och muntliga prov och genom aktivt deltagande i seminarier.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till studenterna. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1. Migration och kulturmöte, 7,5 hp

Bahktiari, Marjaneh. 2010. *Kalla det vad fan du vill*. Ordfront. 299 s. ISBN 978-91-7441-968-9

Lundh, Christer. 2005. *Invandringen till Sverige*. SNS Förlag. 100 s. ISBN 91-7150-984-4

Moberg, Vilhelm. 2003. *Utvandrarna*. Bonnier. ISBN: 91-0-058142-9

Moberg, Vilhelm. 2003. *Invandrarna*. Bonnier. ISBN: 91-0-058142-9

Moberg, Vilhelm. 2003. *Nybyggarna*. Bonnier. ISBN 91-0-058143-7

Moberg, Vilhelm. 2003. *Sista brevet till Sverige*. Bonnier. ISBN 91-0-058143-7

Didaktisk litteratur

Elmeroth, Elisabeth. 2008. *Etnisk maktordning i skola och samhälle*. Studentlitteratur. 167 s. ISBN 978-91-44-04806-2

Delkurs 2. Språk, språkinlärning och andraspråksundervisning, 7,5 hp

Rehnqvist, Gunilla & Svensson, Gudrun. 2008. *Lära om språk: språkvetenskaplig introduktion: grundläggande termer och begrepp*. Gleerups. 188 s. ISBN 978-91-40-66355-9

Didaktisk litteratur

Hyltenstam, Kenneth. & Lindberg, Inger (red.). 2004. *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Studentlitteratur. 578 s. ISBN 91-44-01108-3

Delkurs 3. Grammatik och semantik i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Abrahamsson, Tua. m.fl. 2006. *Tankarna springer före: att bedöma ett andraspråk i utveckling*. HLS förlag. 152 s. ISBN 91-7656-597-1

Ballardini, Kerstin, Stjärnlöf, Sune & Viberg, Åke. 1986. *Mål: svenska som främmande språk. Svensk grammatik: svensk grammatik på svenska*. Natur & Kultur. 171 s. ISBN 91-27-50149-3

Ekberg, Lena. 2004. "Grammatik och lexikon i Svenska som andraspråk på nästan infödd nivå". I: Hyltenstam, Kenneth. & Lindberg, Inger (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Studentlitteratur. 578 s. ISBN 91-44-01108-3

Rehnqvist, Gunilla. & Svensson, Gudrun. 2008. *Lära om språk: språkvetenskaplig introduktion: grundläggande termer och begrepp*. Gleerups. 188 s. ISBN 978-91-40-66355-9

Didaktisk litteratur

Ekerot, Lars-Johan. 2011. *Ordföljd, tempus och bestämdhet: föreläsningar om svenska som andraspråk*. Gleerups. 186 s. ISBN 91-40-67153-4

Delkurs 4. Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

Bruce, Gösta. 2010. *Vår fonetiska geografi: om svenskans accenter, melodi och uttal*. 1. uppl. Studentlitteratur. 239 s. ISBN 978-91-44-05053-9

Engstrand, Olle. 2007. *Fonetik light*. Studentlitteratur. 101 s. ISBN 978-91-44-04399-9

Didaktisk litteratur

Kjellin, Olle. 2002. *Uttalet, språket och hjärnan. Teori och metodik för språkundervisningen*. Hallgren & Fallgren. 239 s. ISBN 91-7382-756-8

Rosenqvist, Håkan. *Uttalsboken. Svenskt uttal i praktik och teori*. Natur & Kultur. 81 s. ISBN 978-91-27-40645-2